

Kritéria hodnocení maturitních zkoušek před zkušební maturitní komisí – jaro 2024

Je upraveno vyhláškou č. 177/2009 Sb. - § 22 a 23, o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

(1)

- **Český jazyk a literatura (písemná zkouška)**

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého, uceleného, strukturovaného textu, ve kterém žák prokáže, že se umí vyjadřovat v souladu s jazykovými normami, funkčně nakládat s jazykovými prostředky a dokáže se orientovat v komunikační situaci nastolené v zadání písemné práce.

Zadání písemné práce: zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a případně výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf. Žák může do své písemné práce funkčně začlenit výchozí text. Pouhé opsání výchozího textu se však nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, nejedná se totiž o autorský text žáka, který bychom mohli hodnotit. Totéž platí, pokud žák doslovně převeze téma zadání jako nadpis (nepočítá se do rozsahu).

Počet témat na výběr: žák si vybírá ze 4 zadání.

Rozsah PP: minimální rozsah je 250 slov (orientačně 25-30 řádků textu), horní hranice počtu slovení stanovena. Pokud žák napíše písemnou práci kratší než 250 slov, je hodnocen 0 body.

Čas (délka konání) PP: 110 minut (včetně času na výběr zadání).

V případě žáků s uzpůsobenými potřebami (PUP) je čas upraven podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Způsob záznamu: žák dostane záznamový arch, do kterého bude práci psát. Může si zaznamenávat osnovu, koncept, poznámky, toto vše ale nebude předmětem hodnocení. Je nutné rozlišovat velká a malá písmena (tj. nelze psát celý text verzálami).

Způsob a kritéria hodnocení: práce se boduje v 6 kritériích, za každé lze získat maximálně 5 bodů, celkově může žák získat **30 bodů**. Hodnocení PP tvoří 40 % z celkového hodnocení z předmětu ČJL.

Povolené pomůcky: Pravidla českého pravopisu

Kritéria hodnocení písemné práce:

1A – dodržení zadaného tématu a úroveň jeho zpracování, funkčnost zpracování tématu – jde o vylučovací kritérium (žák nesmí dostat 0 z tohoto tématu, při 0 bodech se práce dále nehodnotí a žák dostane z práce celkově 0 bodů, tj. z PP má hodnocení stupněm nedostatečný)

1B – splnění zadaného útvaru a komunikační situace

2A – pravopis a tvarosloví (množství a závažnost pravopisných a tvaroslovných chyb)

2B – slovní zásoba (zda a jak odpovídá zadanému slohovému útvaru a komunikační situaci)

3A – syntax (stavba vět)

3B – kompozice a výběr tematických složek, soudržnost, logičnost, srozumitelnost textu, jeho členění, návaznost odstavců.

Žák musí získat 12 a více bodů, aby u písemné práce prospěl.

Stupeň prospěchu	Výborný - 1	Chvalitebný - 2	Dobrý - 3	Dostatečný - 4	Nedostatečný - 5
Bodová úspěšnost	30-26	25-21	20-16	15-12	11-0

Postup při hodnocení opsané písemné práce: předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení. V takovém případě písemná práce nesplňuje stanovený minimální rozsah, a je tedy celkově hodnocena 0 body a žák neprospěl.

Výchozí text k zadání písemné práce (je-li součástí zadání): v zadání je uvedeno, zda a jakým způsobem má být výchozí text ve vlastní práci použit. Některé typy výchozích textů slouží jako inspirační zdroj, jiné přinášejí základní informace pro zpracování písemné práce nebo pokyny k napsání písemné práce.

Některé funkce výchozího textu: inspirativní funkce Výchozí text má v rámci zadání různé funkce – může být inspirací, navozovat atmosféru k psaní, tak tomu bývá především u útvarů uměleckého stylu (např. ve vypravování).

Specifikovaná funkce: pokyny k napsání práce V zadání může být také přímo uvedeno, jak s výchozím textem zacházet – např. u vypravování může výchozí text tvořit začátek nebo konec vypravování (ve zpracování je pak přesně uvedeno: vypravování, které je zakončeno výchozím textem nebo vypravování, které má na výchozí text navazovat).

Informativní funkce: může také poskytovat informace, které je třeba využít při tvorbě textu: např. uvedení informace k napsání zprávy/stížnosti nebo uvedení základních informací pro vysvětlení nějakého problému, z nichž má žák při tvorbě vyjít.

Počítání slov:

Jako jedno slovo se počítají:

- předložky jednoslovné (s = 1 slovo; za účelem = 2 slova)
- spojky, zájmena
- citoslovce (ach ouvej = 2 slova)
- zkratky a zkratková slova (ZUŠ = 1 slovo; Čedok = 1 slovo)
- víceslovná vlastní jména a názvy (Petra Nováková = 1 slovo; Kutná Hora = 1 slovo)
- číslovky (5 lidí = 2 slova; pět lidí = 2 slova; sedm set dvacet korun = 2 slova)
- rozepsané datum (29. října 2020 = 1 slovo; V Karviné 25. října 2020 = 3 slova)
- adresy (petra@seznam.cz = 1 slovo, Werichova 20 = 1 slovo, 733 01 Karviná = 1 slovo)
- složená přídavná jména (česko-anglický slovník = 2 slova)

Podrobněji jsou kritéria a charakteristiky výkonu žáka u zkoušky, odpovídající jednotlivým bodovým hodnotám, popsány v příloze, která je nedílnou součástí tohoto sdělení. (odkaz: <https://www.sszdrakarvina.cz/download/5840/>)

- **Český jazyk a literatura (ústní zkouška)**

Čas (délka konání) ÚZ: 20minut příprava, 15 minut zkoušení

Zkouška je hodnocena podle čtyř následujících kritérií:

1. Analýza uměleckého textu:
 - I. část: téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr
 - II. část: vypravěč / lyrický subjekt, postava, vyprávěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba
 - III. část: jazykové prostředky
2. Literárněhistorický kontext literárního díla
3. Analýza neuměleckého textu:
 - I. část: porozumění textu, charakteristika komunikační situace
 - II. část: funkčně stylové charakteristiky textu, jazykové prostředky
4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 7 oblastech.

Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4.

Maximální počet bodů je 28.

Žák vykoná ústní zkoušku úspěšně, pokud získá alespoň 13 bodů.

Stupeň prospěchu	Výborný - 1	Chvalitebný - 2	Dobrý - 3	Dostatečný - 4	Nedostatečný - 5
Bodová úspěšnost	28-25	24-21	20-17	16-13	<13

HODNOCENÍ ŽÁKŮ S PUP

Hodnocení žáků s PUP MZ vychází u kritérií hodnocení, která jsou stanovena pro žáky intaktní, a je plně v kompetenci školy.

Při hodnocení písemné práce a ústní zkoušky z českého jazyka a literatury se zohledňují **symptomy** uvedené v doporučení vystaveném v v ŠPZ (pro písemnou práci jsou symptomy uvedené v **části B doporučení, pro ústní zkoušku v části C doporučení**).

Symptomy se objevují u žáků s PUP v několika rovinách:

- rovině foneticko-fonologické (kritérium 2A),
- lexikální (kritérium 2B),
- sémantické (kritérium 2B),
- morfologické (kritérium 2A),
- syntaktické (kritérium 3A),
- v rovině textové syntaxe (kritérium 3B).

Vnitřní podmínka hodnocení se týká všech žáků s PUP MZ, všichni tito žáci musí splnit požadavky na 1A minimálně na 1 bod, a to bez ohledu na doporučení.

Hodnocení lze tedy navýšit pouze v kritériích 2A, 2B, 3A, 3B.

Zároveň je pro žáka s PUP závazný požadovaný **minimální rozsah slov 250**, stejně jako u žáka intaktního.

Žáci s PUP MZ mají nárok **na navýšení časového limitu podle doporučení PPP.**

Kategorie SPUO-1: navýšení časového limitu o 25 %.

Kategorie SPUO-2: navýšení časového limitu o 50%.

Žákům je na základě posudku PPP upravena aplikace kritérií hodnocení písemného projevu ve smyslu tolerance (nehodnocení) případných specifík, které ovlivňují písemný projev žáka.

Hodnocení písemné práce

Za každé kritérium 1- 6 mohou žáci získat maximálně 5 bodů, při získání maximálního počtu bodů se v jednotlivých kritériích body nenavýšují.

Maximální možný počet bodů v písemné zkoušce je celkově 30 bodů.

Minimální dosažená hranice úspěšnosti v písemné zkoušce při splnění vnitřní podmínky je 12 bodů.

Převod bodového hodnocení na známky:

30 - 26 bodů	výborný
25- 21 bodů	chvalitebný
20 - 16 bodů	dobrý
15 - 12 bodů	dostatečný
11 - 0 bodů	nedostatečný

Písemná práce tvoří 40 % konečné známky z českého jazyka a literatury.

Hodnocení ústní zkoušky

Skupina 1

Žáci pracují s pracovním listem bez úprav (tj. po formální ani obsahové stránce se neliší od pracovního listu pro žáky intaktní populace).

Uzpůsobení spočívá v:

- **navýšení časového limitu na přípravu k ústní zkoušce o 25 %**
- **v možnosti používat individuální kompenzační pomůcky uvedené v posudku PPP - zvýrazňovače pro snazší orientaci v textu**
- **tolerance diagnostikovaných symptomů v ústním projevu.**

Ústní zkouška probíhá ústní formou.

Žákům je na základě posudku PPP upravena aplikace kritérií hodnocení ústního projevu ve smyslu tolerance (nehodnocení) případných specifík, které ovlivňují řečový projev žáka.

Ústní zkouška tvoří 60 % konečné známky z českého jazyka a literatury.

Délka vlastního ústního zkoušení je stejná jako v případě zkoušení intaktních žáků.

Skupina 2

Uzpůsobení spočívá v:

- navýšení časového limitu o 50 %
- kompenzační pomůcky, zvýrazňovače pro snazší orientaci v textu
- formální úpravy pracovního listu
- případné obsahové úpravy pracovního listu
- možnost zápisu řešení přímo do testového sešitu
- tolerance diagnostikovaných symptomů v ústním projevu

Ústní zkouška probíhá ústní formou.

Žákům je na základě posudku PPP upravena aplikace kritérií hodnocení ústního projevu ve smyslu tolerance (nehodnocení) případných specifik, které ovlivňují řečový projev žáka.

Ústní zkouška tvoří 60 % konečné známky z českého jazyka a literatury.

Délka vlastního ústního zkoušení je stejná jako v případě zkoušení intaktních žáků.

Převod bodového hodnocení na známky:

28 – 25 bodů	výborný
24 – 21 bodů	chvalitebný
20 – 17 bodů	dobrý
16 – 13 bodů	dostatečný
12 – 0 bodů	nedostatečný

(2)

- **Cizí jazyk (písemná zkouška)**

Dílčí zkouška konaná formou písemné práce ze zkušebního předmětu anglický jazyk se skládá ze dvou částí se samostatným zadáním. **1. část (130–160 slov), 2. část (70–80 slov).**

Každá z částí je hodnocena zvlášť podle 4 základních kritérií, výsledné hodnocení písemné práce je součtem bodů dosažených v obou částech. Každá část je uvedena instrukcemi, kde je vždy uveden požadovaný rozsah textu, a zadáním v českém jazyce.

Jazyková úroveň: B1 dle SERR

Délka zkoušky: 80 minut

Povolené pomůcky: Překladač slovník, který neobsahuje přílohy věnované písemnému projevu

Počítání slov:

Jako jedno slovo se počítají:

- předložky (in, from, to, on, out, at...)
- spojky (but, because, although, so, and...)
- zájmena (you, I, me, he, him, himself, ourselves, mine, hers...)
- členy (a, an, the)
- zkratky (etc., e.g., NASA, USA...)
- citoslovce (yipe, yum, yak, ugh, huh...)
- vlastní jména víceslovná (John Smith = 1 slovo, United States of America = 1 slovo, Kostelec nad Ohří = jedno slovo)
- číslovky řadové (1st, 2nd, 3rd, 4th, 10th, 876th...)
- datum, které je rozepsané (September 11th 2014 = jedno slovo)
- složeniny se spojovníkem (father-in-law = jedno slovo, must-see = 1 slovo)
- adresy (25 Londýnská, Praha = 1 slovo, 10 Broadway, New York City = jedno slovo)

Jako 2 slova se počítají:

- It's = 2 slova, I'll = 2 slova, mustn't = 2 slova, haven't = 2 slova...
- VÝJIMKU tvoří sloveso cannot = 1 slovo, can't = 1 slovo
- frázová slovesa (stand up = 2 slova, give in = 2 slova, look forward to = 3 slova...)

Jako slova se nepočítají:

- číslovky psány jako číslice (2 = 0 slov, 2013 = 0 slov, 777 = 0 slov)
- jména, které v textu opakujete (počítá se pouze jednou) – píšete-li například jméno Jack Smith v textu vícekrát, počítá se pouze jednou a poté již ne
Příklad: Jack Smith is a great footballer. I have always wanted to watch Jack Smith. = 11 slov)

Způsob záznamu: žák dostane záznamový arch, do kterého bude práci psát. Může si zaznamenávat osnovu, koncept, poznámky, toto vše ale nebude předmětem hodnocení. Je nutné rozlišovat velká a malá písmena (tj. nelze psát celý text verzálami).

Kritéria hodnocení pro obě části písemné práce jsou následující:

I. Zpracování zadání / Obsah písemné práce

II. Organizace a koheze textu

III. Slovní zásoba a pravopis

IV. Mluvnické prostředky

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3.

Maximální dosažitelné bodové hodnocení za celou písemnou práci je součtem bodů dosažených v obou částech písemné práce, tj. **36 bodů** (24 + 12).

V případě komplexní zkoušky z anglického jazyka se hranice úspěšnosti a výsledné hodnocení žáka stanoví váženým průměrem procentních bodů získaných v jednotlivých dílčích zkouškách tak, že ústní zkouška se podílí na celkovém hodnocení 60% a písemná práce 40%, tedy v poměru 3:2 (ústní zkouška: písemná práce).

Hodnocení písemné práce:

36 – 32 bodů výborný (1)

31 – 27 bodů chvalitebný (2)

26 – 22 bodů dobrý (3)

21 – 16 bodů dostatečný (4)

Písemná práce z cizího jazyka pro žáky s PUP (SPUO-1,2)

Žáci s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na úpravu prostředí, navýšení časového limitu, obsahové a formální úpravy zadání zkoušek profilové části maturitní zkoušky, odlišnosti v hodnocení apod. a to na základě zprávy ŠPZ.

Písemná práce z anglického jazyka sestává ze dvou zadání, na jejichž vypracování má žák zařazený do kategorie SPUO-1 navýšen časový limit (80 min.) o 25 %, kategorie SPUO-2: navýšení časového limitu o 50%.

Celkový časový limit je tudíž 100 min respektive 120 minut.

Rozsah písemné práce zůstává stejný.

Způsob a kritéria hodnocení:

Písemná práce bude i nadále bodově hodnocena ve čtyřech základních kritériích, kterými jsou: zpracování zadání/obsah, organizace a koheze textu, slovní zásoba a pravopis, mluvnické prostředky.

Možnost používat individuální kompenzační pomůcky uveden v posudku PPP -např, zvýrazňovače pro snazší orientaci v textu.

Podrobněji jsou kritéria a charakteristiky výkonu žáka u zkoušky, odpovídající jednotlivým bodovým hodnotám, popsány v příloze, která je nedílnou součástí tohoto sdělení. (odkaz: <https://www.sszdra-karvina.cz/download/5821/>)

Cizí jazyk (ústní zkouška)

1. Zadání – obsah a projev žáka
2. Lexikální kompetence (rozsah slovní zásoby a vhodnost použití)
3. Gramatická kompetence a prostředky textové návaznosti
4. Fonologická kompetence (plynulost projevu, výslovnost a intonace)

Každá ze čtyř částí zkoušky je hodnocena podle prvních tří kritérií, čtvrté kritérium je aplikováno na celou zkoušku. Každé kritérium je hodnoceno body na bodové škále 0 – 1 – 2 – 3.

Maximální počet bodů je 30.

Žák vykoná ústní zkoušku úspěšně, pokud získá alespoň 13 bodů.

Stupeň prospěchu	Výborný - 1	Chvalitebný - 2	Dobry - 3	Dostatečný - 4	Nedostatečný - 5
Bodová úspěšnost	30-26	25-21	20-17	16-13	<13

- Hodnocení žáka navrhuji hodnotitelé zkušební maturitní komisi po skončení zkoušek v daném zkušebním dni na základě vzájemné shody.
- Zkušební maturitní komise rozhoduje o hodnocení žáka hlasováním, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.
- Pokud nebyl některý z členů zkušební maturitní komise přítomen po převážnou část doby konání zkoušky, o hodnocení žáka nehlasuje.
- Pokud žák nevykoná zkoušku úspěšně, může požádat o opakování této zkoušky.

Ústní zkouška z cizího jazyka pro žáky s PUP (SPUO-1,2)

Skupina 1

Ústní zkouška probíhá ústní formou.

Žákům je na základě posudku PPP upravena aplikace kritérií hodnocení ústního projevu ve smyslu tolerance (nehodnocení) případných specifik, které ovlivňují řečový projev žáka.

Ústní zkouška tvoří 60 % konečné známky z anglického jazyka

Délka vlastního ústního zkoušení je stejná jako v případě zkoušení intaktních žáků.

Skupina 2

Ústní zkouška probíhá ústní formou.

Žákům je na základě posudku PPP upravena aplikace kritérií hodnocení ústního projevu ve smyslu tolerance (nehodnocení) případných specifik, které ovlivňují řečový projev žáka.

Ústní zkouška tvoří 60 % konečné známky z anglického jazyka

Délka vlastního ústního zkoušení je stejná jako v případě zkoušení intaktních žáků

Možnost používat individuální kompenzační pomůcky uveden v posudku PPP -např, zvýrazňovače pro snazší orientaci v textu.

(3)

Ošetřovatelství (ústní zkouška) Somatologie (ústní zkouška)	Obor Praktická sestra
Biologie (ústní zkouška)	Obor Zdravotnické lyceum
Povinně volitelné zkoušky (somatologie, chemie, matematika – ústní zkouška)	

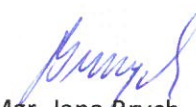
Ošetřování nemocných (praktická zkouška) - kritéria hodnocení viz příloha č. 1	Obor Praktická sestra
Maturitní zkouška ze souboru odborných předmětů (maturitní práce s obhajobou) - kritéria hodnocení viz příloha č. 2	Obor Zdravotnické lyceum

- Hodnocení zkoušek profilové části se provádí podle klasifikační stupnice.
- Klasifikaci žáka navrhuje ke schválení komise zkoušející po domluvě s předsedícím.
- O hodnocení žáka hlasují členové komise, kteří byli přítomni zkoušce po převážnou dobu konání zkoušky.
- Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedy maturitní komise.
- Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud je hodnocen stupněm výborný až dostatečný.
- Výsledky nepovinných zkoušek jsou uvedeny na maturitním vysvědčení, do celkového hodnocení maturitní zkoušky se však nezapočítávají.
- V případě, že žák zkoušku vykonal neúspěšně, může ji opakovat dvakrát v opravném termínu.
- Hodnocení ústní zkoušky oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise v den konání této zkoušky.

*Poznámka: Při udělení klasifikačního stupně 5 – nedostatečný bude vždy proveden písemný záznam o průběhu hlasování členů zkušební maturitní komise.

Stupeň 1 výborný	Žák samostatně pojednává o všech uvedených oblastech daného tématu, reaguje správně na doplňující dotazy členů zkušební komise.
Stupeň 2 chvalitebný	Žák samostatně pojednává o všech uvedených oblastech daného tématu, reaguje správně na doplňující dotazy členů zkušební komise, přičemž se dopouští drobných chyb a nepřesností.
Stupeň 3 dobry	Žák pojednává o všech uvedených oblastech daného tématu s pomocí doplňujících otázek zkoušejícího, na doplňující dotazy členů zkušební komise nereaguje vždy správně, dopouští se chyb a nepřesností.

Stupeň 4 dostatečný	Žák pojednává pouze o některých uvedených oblastech daného tématu s pomocí doplňujících otázek zkoušejícího, nereaguje na doplňující otázky členů zkušební komise, dopouští se chyb a nepřesností.
Stupeň 5 nedostatečný	Žák se nedostatečně orientuje v dané problematice a nereaguje na doplňující otázky.

Mgr. Jana Brych
Ředitelka školy